

▣ Crítica 1: Grans moments de la història de Catalunya⁶

El primer lloc cal comentar que aquest llibre està escrit per suposats especialistes de prestigi reconegut, o sinó jutgeu-ho vosaltres mateixos. La majoria d'autors⁷ són professors titulars de la Universitat Autònoma de Barcelona com és el cas d'Antoni Simon o Santiago Sobrequés, altres són membres de l'Institut d'Estudis Catalans com Anscari Manuel o Albert Balcells, també hi ha algun professor titular de la Universitat de Barcelona com Francesc Roca, a més de Mercè Morales conservadora del Museu d'Història de Catalunya, entre d'altres.

En segon lloc m'agradaria descriure l'argument. Tal i com diu el seu títol el llibre tracta episodis de la història de Catalunya de manera separada. Entre aquests capítols l'únic nexa comú és que els seus autors són gent catalana, per tant aquesta obra no té com a funció la de fer una història lineal de Catalunya i dels catalans. Així, les conquestes de Jaume I; la defensa aferrissada de Barcelona l'Onze de Setembre; el primer submarí de Narcís Monturiol; la lluita per l'autogovern amb la Mancomunitat i la Generalitat Republicana; l'auge de la cultura als inicis de la Baixa Edat Mitjana als segles IX – XII; o l'obra de Gaudí entre d'altres són el que el llibre defineix com a grans moments.

L'última part del meu comentari és la valoració. Considero que aquesta obra pot atreure a gent que vulgui conèixer més a fons episodis concrets de la història de Catalunya, ja que està escrit de manera molt amena. La lectura d'aquest llibre hauria de servir com a entreteniment i per conèixer els fets, però sobretot les anècdotes que els envolten. M'explico, es basa exclusivament en l'esdeveniment, sense analitzar les causes ni les conseqüències d'aquest; fet que d'altra banda el desmereix bastant. Per exemple en el capítol que parla de l'Onze de Setembre no analitza a fons les conseqüències de la derrota per molts catalans, sinó que se centra en excés en reproduir frases per defensar la idea ja gastada i àmpliament difosa que FelipV volia exterminar els resistents: “*se haga ahorcar a los que defendieren, pues además de castigo como ladrones y rebeldes obstinados, convendrá se ejecute así para escarmiento de los otros*”. O bé quan parla de la casa Milà d'Antoni Gaudí es remet massa vegades a la visió que en va tenir Georges Clemenceau⁸ el qual afirmava que en veure-la s'havia trasbalsat i no tenia ganes de veure res que se li assemblés. Així doncs, considero que és una lectura apta per tal de passar una estona recordant alguns dels “grans moments” de la nostra història però en cap cas resulta vàlida per extreure'n un anàlisi científic. També crec que és un llibre fins a cert punt mancat de rigor històric, ja que narra episodis que són fites representatives de la història, i d'altres que en canvi només són anècdotes històriques i no pas “grans moments”. Tampoc comparteixo les conclusions que se'n extreuen, ja que és un tema molt opinable afirmar que Catalunya *sempre* s'ha definit com a nació o que en algun moment s'hagi negat el dret de l'existència de tots els catalans.

⁶ AA.VV. Editorial Base. Barcelona, 2006.

⁷ L'edició a càrrec de Josep Maria Figueres, el qual és professor associat de l'UAB.

⁸ Destacat polític francès de la primera meitat del segle, primer ministre de França de 1907 a 1912.